

ВІДГУК

офіційного опонента

на дисертаційну роботу Сегеди Ірини Василівни

«Організаційне забезпечення управління готельним господарством регіону»,

представленої на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук

до спеціалізованої вченої ради Д 20.051.12 у ДВНЗ «Прикарпатський

національний університет імені Василя Стефаника»

за спеціальністю 08.00.05 – розвиток продуктивних сил та регіональна економіка

1. Актуальність теми дослідження

Для окремих територій України, особливо транскордонних, важливою є проблема управління готельним господарством регіону, бо для соціально-економічного розвитку необхідно розвивати діяльність засобів розміщення як можливе місце для залучення коштів інвесторів, що стануть умовою економічного зростання країни та відтворення капіталу всіх суб'єктів господарської сфери.

При вирішенні проблеми управління готельним господарством регіонів України необхідними умовами підвищення ефективності використання наявних регіональних ресурсів, використання сучасних систем управління регіональною економікою, а також формування відповідного інституціонального середовища є складові організаційного забезпечення.

Перераховані проблеми обумовлюють актуальність теми дисертаційної роботи Сегеди Ірини Василівни «Організаційне забезпечення управління готельним господарством регіону» та її своєчасність.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами і темами

Дисертаційна робота виконана відповідно до плану науково-дослідних робіт Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова за темами: «Тенденції та напрямки розвитку туристської індустрії України» (номер державної реєстрації 0110U007970, 2011-2013 рр.), де автором досліджено ринок послуг готельного господарства України в

регіональному розрізі, та «Інноваційні процеси розвитку індустрії туризму: теорія, методологія, практика» (номер державної реєстрації 0114U005034, 2014-2017 рр.), в якій автор запропонував моделі стратегічного розвитку підприємств готельного господарства.

Аналіз дисертації та автореферату Сегеди І. В. свідчить, що дослідження є самостійним та завершеним, винесені до захисту положення є доцільними та обґрунтованими. Отримані теоретичні та практичні результати є вагомим внеском до організаційного забезпечення управління готельним господарством регіону.

3. Відповідність структури дисертації встановленим вимогам

Представлена структура дисертаційної роботи характеризується цілісністю, розкриває зміст проблеми, яка досліджена, є логічною. Вона містить послідовний та взаємо узгоджений виклад творчого доробку дисертанта щодо теорії та методики дослідження, а також практичних висновків, які базуються на теоретичному обґрунтуванні та потребах їхнього застосування. Основні результати дослідження й висновки є конкретними, достатньо аргументованими та являють собою предмет для захисту.

За своєю структурою, обсягом і оформленням дисертація відповідає вимогам, які ставляться до кандидатських дисертацій. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Робота достатньо проілюстрована.

4. Наукова новизна, теоретична та практична значущість дисертації

Ознайомлення зі змістом дисертації та автореферату, основними опублікованими працями дозволяє зробити висновок, що основні положення, які визначають наукову новизну дисертації і є предметом захисту, одержані Сегедою І. В., як результат оригінального наукового дослідження, в якому наукові положення, висновки і рекомендації, сформульовані автором самостійно відображають особистий внесок автора.

У дисертаційній роботі отримано низку нових наукових результатів щодо

організаційного забезпечення управління готельним господарством регіону. Значну науково-практичну цінність має подальший розвиток методичного забезпечення вибору найперспективніших інструментів організації діяльності готелів та аналогічних засобів розміщення в регіоні, що, на відміну від існуючої практики, ґрунтується на комплексному підході до визначення штатної чисельності співробітників та дає змогу сформулювати напрямки діяльності для готелів та аналогічних засобів розміщення регіону.

Не менш вагомим здобутком є теоретико-методичний підхід до удосконалення організаційного забезпечення управління в готелях та аналогічних засобах розміщення в регіонах, що, крім кількісних та якісних характеристик, враховує показник віддачі 1 м² площі готельного номеру *i*-категорії та дає змогу обирати шляхи та напрямки сучасного розвитку суб'єктів господарювання.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в удосконаленні:

- складу факторів, що впливають на особливості функціонування готельного господарства, що, на відміну від існуючих, в комплексі враховують територіальний розподіл готелів та аналогічних засобів розміщення, сезонність, місткість, технологію підбору та обліку персоналу, що дозволяє визначати напрямки діяльності готелів та аналогічних засобів розміщення регіону;

- методичних підходів щодо критеріїв оцінки діяльності готелів та аналогічних засобів розміщення шляхом доповнення до них показника віддачі 1 м² площі готельних номерів *i*-категорії в межах регіону та їхнього застосування в комплексі;

- організаційної структури управління готельним господарством в регіоні, що, на відміну від існуючих, враховує нормативи чисельності персоналу, сезонність роботи, місткість готелів та аналогічних засобів розміщення, а також передбачає створення регіональних аутсорсингових кампаній за сприянням Асоціацій готельних об'єднань, що в комплексі передбачає оптимізацію загального кадрового забезпечення засобів розміщення в регіоні;

Науковою новизною також відзначається подальший розвиток:

- методичного забезпечення вибору перспективних інструментів організації управління готелів та аналогічних засобів розміщення в регіоні, що, на відміну від існуючої практики, ґрунтується на комплексному підході до визначення штатної чисельності співробітників та дає змогу сформувати напрямки діяльності для готелів та аналогічних засобів розміщення регіону;

- методичного підходу до підбору та обліку персоналу готелів та аналогічних засобів розміщення, який відрізняється закріпленням функцій виконавців у відповідності до специфіки служб та складу факторів впливу, що дозволяє додержуватися організаційної структури управління засобом розміщення в цілому та підтримувати якість обслуговування на належному рівні;

- підходу до прогнозування результатів діяльності готелів та аналогічних засобів розміщення, що, на відміну від існуючих, враховує сформований склад факторів впливу та на основі математичного моделювання дозволяє визначити найбільш коректну модель для використання її в практиці конкретного готельного підприємства та готельного господарства регіону в цілому (на прикладі Харківської області);

- теоретико-методичного підходу до удосконалення організаційного забезпечення управління в готелях та аналогічних засобах розміщення в регіонах, що, крім кількісних та якісних характеристик, враховує показник віддачі 1 м^2 площі готельного номеру i -категорії та дає змогу обирати шляхи та напрямки сучасного розвитку суб'єктів господарювання.

Теоретичні положення дослідження доведено до рівня практичного використання та є внеском в управління розвитком готельного господарства регіону. Особливе практичне значення для управління готельним господарством регіону мають рекомендації щодо адаптації окремих представників до нестабільних умов зовнішнього середовища.

Одержані у дисертаційному дослідженні наукові результати впроваджено у роботу Департаменту економіки і міжнародних відносин Харківської обласної державної адміністрації (довідка про впровадження № 09-35/1956 від 14.07.2017

р.). Положення і результати дослідження застосовуються в навчальному процесі кафедри туризму і готельного господарства при викладанні дисциплін «Організація готельного господарства», «Проектування закладів готельно-ресторанного господарства», «Менеджмент готельно-ресторанного господарства» (довідка про впровадження № 1166 від 23.05.2018 р.).

5. Аналіз відображення результатів дослідження в авторефераті

Автореферат повністю розкриває основний зміст дисертаційної роботи, ступінь новизни розробок, теоретичне та практичне значення отриманих результатів і оформлений відповідно до існуючих вимог.

Автореферат також містить відомості про зміст дисертації. Матеріал автореферату дисертації викладено чітко, послідовно, літературною мовою. Ілюстративний матеріал допомагає зрозуміти й оцінити основні ідеї роботи.

6. Повнота викладу наукових положень, висновків і рекомендацій в опублікованих працях

У дисертації викладено авторський підхід з вирішення наукового завдання щодо організаційного забезпечення управління готельним господарством регіону. Наукові положення, висновки та рекомендації, які виносяться на захист, одержані автором самостійно. Щодо наукових праць, опублікованих у співавторстві, особистий внесок здобувача чітко вказано.

Основні ідеї, положення та найважливіші результати дисертації опубліковано автором самостійно та у співавторстві в 23 наукових працях, у тому числі: 6 – у наукових фахових виданнях, 2 – у виданнях України, які включені до міжнародних наукометричних баз, 1 – у зарубіжному науковому виданні, 2 – в інших виданнях (з них 6 без співавторів), 13 – у матеріалах наукових конференцій.

7. Дискусійні положення та зауваження

Розгляд дисертаційної роботи дає підстави стверджувати, що її автор, продемонструвавши високий рівень володіння матеріалом досліджуваної теми, в

цілому виконав поставлені завдання. Разом з тим слід відмітити, що у роботі Сегеди І. В. є низка дискусійних моментів, неточностей, які потребують додаткової аргументації:

1. Перший розділ потребує доповнень в розгляді закордонного досвіду організації готельного господарства регіону, можливо на прикладі агропромислових регіонів Європи, чи регіональних кластерів США, Канади та інших країн (с. 20-68 дисертації).

2. Потребує уточнення авторська думка щодо підходу до розподілу адміністративних областей України саме на п'ять регіонів: Східний, Західний, Південний, Північний, Центральний (с. 52-54 дисертації), бо найбільш поширеним є схеми районування України за шість або дев'ять економіко-географічним регіонами.

3. У підрозділі 1.3. «Аналіз розвитку готелів та аналогічних засобів розміщення регіону» (с. 54-68 дисертації) при визначенні вагомості впливу інструментів організації діяльності на ефективність роботи готелів та аналогічних засобів розміщення автором не пояснено критерії та показники, що є об'єктами експертного оцінювання, а надано тільки результати, тобто самі експертні оцінки, що потребує уточнення.

4. Другий розділ перевантажено економіко-математичним моделюванням, що є лише інструментарієм у вирішенні поставлених автором проблем (с.69-112 дисертації).

5. В третьому розділі автор проводить моделювання розвитку ринку готельного господарства (на прикладі Харківської області), що є домінантою розділу. В підрозділі 3.3. «Удосконалення управління розвитком готельного господарства регіону» (с. 144-166) автор робить висновок про доцільність передавання в аутсорсинг частини функцій адміністративної, господарської та інженерно-технічної служб великого, середнього чи малого готелю будь-якого регіону, аргументацію висновку в тексті підрозділу треба було посилити.

6. Громіздкі інформаційні таблиці, як наприклад, «3.17. Утримання адміністративної служби готелів та аналогічних засобів розміщення в регіонах

України» слід було винести у додатки роботи.

Проте наведені зауваження не є принциповими та не зменшують загальної позитивної оцінки роботи та отриманих теоретичних і науково-практичних її результатів, це лише підкреслює, що автор вирішує актуальне завдання.

8. Загальний висновок

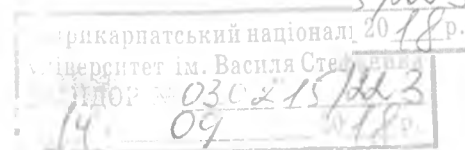
Дисертаційна робота І. В. Сегеди «Організаційне забезпечення управління готельним господарством регіону» є завершеною науковою працею виконаною на високому науково-теоретичному рівні.

Робота має цілісний, системний і діалектичний характер, який виявляється в розгляді організаційного забезпечення управління готельним господарством регіону, використовуючи комплексний підхід. Представлена дисертація є завершеною, самостійною авторською оригінальною працею, яка розв'язує актуальну проблему пошуку нових підходів до удосконалення управління готельним господарством регіону.

На підставі викладеного можна зробити висновок, що дисертація Сегеди Ірини Василівни на тему: «Організаційне забезпечення управління готельним господарством регіону», відповідає пп. 9, 11, 12, 13, 14 «Порядку присудження наукових ступенів», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24.07.2013 р. № 567 (зі змінами), а її автор – Сегеда Ірина Василівна – заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.05 – розвиток продуктивних сил та регіональна економіка.

Офіційний опонент,

старший науковий співробітник відділу
макроекономічної політики та регіонального
розвитку Науково-дослідного центру
індустріальних проблем розвитку НАН України,
кандидат економічних наук, доцент

О. М. Красносова

Підпис Красносової О.М. засвідчую:
Учений секретар НДЦ ІПР НАН України,
д.е.н., доцент

Н.В. Белікова